SPIS RZECZY

Str.

Wstęp 1

CZĘŚĆ I: MATERIALIZM A EMPIRYZM

Rozdział 1. Angielski **materializm** w wieku **XVII**

1. Materializm a stanowisko naukowe — Francis Bacon 17
2. Materialistyczny system metafizyki — Hobbes 20
3. Dowód, że wiedza nasza wyprowadza się ze zmysłów. Doznanie. Locke 23
4. Co jest przedmiotem poznania 25
5. Rozstajne drogi 27

Rozdział 2. Materializm a początki kapitalizmu; nauka, filozofia i religia

1. Społeczne podłoże materializmu w wieku XVII. Materializm **jako** obrona nauki 30
2. Konflikt między nauką a religią 32
3. Zagadnienie pojednania nauki z religią 35

Rozdział 3. Od materializmu do czystego empiryzmu: Berkeley

1. Czy „świat zewnętrzny" istnieje? 37
2. Konkluzja Berkeleya: religia obroniona, ateizm zniszczony . . . 41
3. Filozofia czystego empiryzmu 43
4. „Pogodzenie" nauki z religią przy pomocy czystego empiryzmu . . 44

Rozdział 4. Od materializmu **do** czystego empiryzmu: Hume

1. Niektóre niekonsekwencje Berkeleya 46
2. Konsekwencje filozofii Hume'a: atomizm i solipsyzm 48
3. Filozofia Hume'a i jej związek z problemami nauki i religii . . 51

Str.

Rozdział 5. Agnostycy. Kant i Mach

1. Agnostycyzm 58
2. Agnostycyzm Kanta i krytyka jego teorii z dwóch punktów widzenia 61
3. Od Kanta — z powrotem do czystego empiryzmu. Ernest Mach . . 65
4. Tendencje pojednawcze w obozie myśli naukowej 67

Rozdział 6. Krytyka czystego empiryzmu

1. W jaki sposób zdobywamy poznanie? 71
2. Czy poznanie nasze odnosi się do obiektywnego świata materialnego? 73
3. Przedmioty postrzegania zmysłowego 80
4. Czy czysty empiryzm da się pogodzić z wynikami nauki? 87

CZĘŚĆ II: LOGICZNA ANALIZA, LOGICZNY POZYTYWIZM

Rozdział 7. Logiczna analiza jako metoda filozoficzna

1. Postęp galileuszowski; prawda ostateczna i nietykalna 93
2. Logika jako istota filozofii 94
3. Znaczenie logicznej analizy 96
4. Co mówi Russel o naszej wiedzy o świecie zewnętrznym? . . . 99
5. Analiza logiczna jako metoda nienaukowej spekulacji 102
6. „Zdrowy rozsądek" w kłopotach 108
7. Filozoficzno-społeczna tendencja logicznej analizy 110

Rozdział 8. Atomizm logiczny

1. Forma logiczna 112
2. Analiza form zdań 114
3. Czym jest zdanie? — Teoria obrazów 121
4. Atomizm logiczny — system metafizyczny 124
5. Krytyka logicznego atomizmu 126

Rozdział 9. Filozofia Wittgensteina

1. Zakreślenie granicy myślenia 135
2. Wypowiadanie o ukazywanie 137
3. Zasada sprawdzania 139
4. Znaczenie zdań i metoda sprawdzania 143
5. Interpretacja nauki 147
6. Dokąd zaprowadził nas Wittgenstein? 149
7. Filozofia oderwana od życia 153

Rozdział 10. Pozytywizm logiczny (1)

1. Filozofia jako składnia logiczna języka naukowego 161
2. Kwestie przedmiotowe i kwestie logiczne: teorie formalne i zasada tolerancji 162

Str.

3. Formalny i materialny tryb mowy 167
4. Logika nauki 169
5. Fizykalizm 173
6. Materializm — metodyczny i oczyszczony 175

Rozdział 11. Pozytywizm logiczny (2)

1. Analiza nauki 177
2. Zdania sprawozdawcze 180
3. Język fizykalny 185
4. Materializm metodyczny oraz niemetodyczny subiektywizm . . . 189

Rozdział 12. Pozytywizm logiczny (3)

1. „Prawdziwa logika" 192
2. Zasady filozoficzne jako „reguły składniowe". Kilka uwag o czasie 194
3. Pewne zagadnienia językowe 204
4. Tryb formalny jako kryterium sensu i nonsensu 214
5. Konkluzja 218

Rozdział 13. Interpretacja nauki

1 Problemy nauki 221
2. Eksperyment, aparatura i instrumenty 225
3. Wyjaśnienie naukowe 231
4. Przedmioty nauki 237
5. Nauka a religia 247

Rozdział 14. Konkluzja 252

CZĘSC III: SEMANTYKA I PRAGMATYZM

Przedmowa do części **III** 259

Rozdział 15. Pojęcie „analizy języka"

1. Proponowana poprawka 261
2. Empiryści przeciwstawiają się systemom filozoficznym 262
3. Metoda „logiczna" Russella 264
4. Schlick przeciwstawia się „metafizyce": narodziny analizy **języka** . 265
5. Filozofia a składnia 266
6. Niedociągnięcia czysto składniowej analizy 267
7. Rozszerzenie pojęcia „analizy języka" 268

Rozdział 16. Ogólna teoria semantyki

1. Semantyka „czysta" 269
2. Desygnowanie a prawdziwość 270

Str.

3. Zasady logiki: prawdziwość logiczna, logiczna konieczność . . . 271
4. Metafizyczne a dialektyczne sposoby myślenia 274
5. Czysta semantyka i czysta metafizyka 281
6. „Analiza znaczenia" 284

Rozdział 17. „Nauka ujednolicona"

1. Zastosowanie semantyki do analizy nauki 287
2. Interpretacja fizyki 288
3. „Procedura podstawowa" nauki empirycznej 293
4. „Znaczenie operacyjne" „fizycznej rzeczywistości" 295
5. „Kryterium obiektywności" 299
6. „Jedność nauki" — podstawa sprowadzalności języka naukowego . . 303

Rozdział 18. Pragmatyzm

1. Pragmatyzm jako odmiana empiryzmu 307
2. „Logika eksperymentalna — logika badania" 313
3. Naturalistyczny pogląd na myśl 315
4. Poznanie a prawda 325
5. Istnienie świata materialnego 333
6. Przedsięwzięcie naukowe 337
7. „Idealizm działania" 341

Rozdział 19. Semiotyka — **nowa nauka**

1. Podejście „behaviorystyczne" 353
2. Znaki oraz ich znaczenie 355
3. Tryby oznaczania i typy dyskursu 358
4. Myślenie **a** zachowanie 361
5. „Społeczna patologia" znaków 368

Rozdział 20. Ogólne cechy nowoczesnej filozofii empirycznej

1. Pozytywne cechy nowoczesnego empiryzmu 372
2. Społeczne znaczenie nowoczesnego empiryzmu 375
3. Konkluzje 384